

KIRKEBLAD

FOR DOVER - ALLING - TULSTRUP SOGNE

14. ÅRGANG NR. 3

JUNI - JULI - AUGUST 2012

REJSEN TIL TYRKIET

Tekst: Aase og Ole Rasmussen

Som det vil være kirkebladets læsere bekendt, så har vinterens aftenhøjskole i Tulstrup præstegård handlet om Tyrkiet – før og nu. Atter har Erik Bredmose Simonsen fundet et interessant

og spændende emne – og har også fået det krydret med foredragsholdere som biskop Kresten Drejergaard, provst Elof Westergaard og frue Kirsten Andersen, lektor Freddy Jensen m.fl. – og ikke mindst Erik Bredmose.

Når vi kikker ud af vinduet, så bugner haverne af nyudsprungne blomster – især tulipanerne markerer sig, og vi betages af store tulipanmarker.

Sådan et syn var det, da vi i april kom til Istanbul. Overalt langs de store gader i Istanbul var der tulipaner i tusindvis. Jeg tænkte, at her havde man fået en håndsækning fra Holland. Lidt beskæmmende læste jeg ved hjemkomsten, at Tyrkiet faktisk er oprindelsesland for tulipaner – og at tulipanerne først i 1554 kom til Europa.

Istanbul

Istanbul er en betagende by. Vores guide havde været soldat i 1972, og da var byen på 800.000 indbyggere – i dag regner man med at tallet er 18 mio. Også spændende at byen er delt mellem 2 kontinenter, den østlige del i Asien – og den vestlige del i Europa. Vores ophold i Istanbul var i den gamle bydel og Det gyldne Horn, bydelen på den europæiske side.

Der er rigtig mange gamle historiske bygninger i Istanbul – *Topkapi paladset* (sultanens palads), *den blå moske*, *Hagia Sophia* (i 900 år Det Byzantinske riges hovedkirke, der i 1453 blev omdannet til moske, i dag museum og fredet bygning med mange smukke mosaikker). En perle er *Chora kirken (Kariye)*,

Hagia Sophia

der er berømt for de meget smukke kalkmalerier og farvestrålende mosaikker over Jesu og Jomfru Marias liv, samt de mange store paladser ved bugten (Det Gyldne Horn) for blot at nævne få perler – bestemt en rejse værd.

For at få lidt fornemmelse af landets størrelse, så er Tyrkiet 18 gange større end Danmark – eller dobbelt så stort som Tyskland – og den del af landet vi skulle besøge, den vestlige del, er på størrelse med Jylland.

Men vores tur begyndte i *Izmir* (by med 4. mio. indbyggere) - og her følger nogle af turens historiske højdepunkter.

Vi startede med et besøg i ruinerne i byen **Pergamon**.

Pergamons Akropolis (Akropolis, der ifølge ordbogen bety-

Asklepion ved Pergamon

der Højeste by. Tidlige bosættelse valgte af forsvarsmæssige grunde højt placerede områder ofte en bakke med stejle sider.) ligger på en 355 m høj klippe-top – men heldigvis er der i dag en svævebane, der letter vejen derop. Ruinbyen er dateret til ca. 260 f.Kr. Det har været en kongeby og et vigtigt centrum i den provins, der blev kaldet Asien. I dag kan man se rester af kongepaladset, bibliotek, handelsplads til basarerne, andre bygninger (militær og administration og anden beboelse). Rester af templer – herunder Pergamonalteret, blev omkring 1885 bragt til Berlin og er udstillet i Pergamon-museum. Alle betydningsfulde byer havde et amfiteater – (arkæologien har en teori om at den oprindelige anvendelse ikke kun var teater). Teateret, et af de stejleste i verden, kunne rumme 10.000 tilskuere. Arkæologerne

kan se, at teateret er ombygget senere i romersk stil.

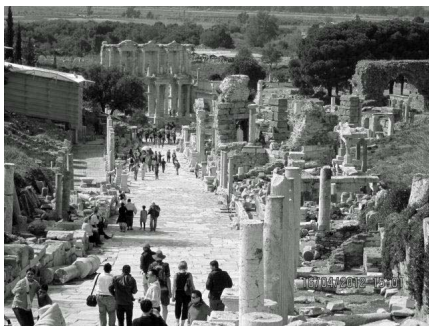
Kongepaladset har også indeholdt et af de største biblioteker i den antikke verden (2. største efter Alexandria i Egypten). Da det blev vanskeligt at skaffe papyrus fra Ægypten, opfandt man her i Pergamon pergament (garvet dyreskind).

Neden for Akropolis blev anlagt Asklepion, som var et kursted og medbragt af den hellenistiske kultur. Stedet blev efterhånden et af antikkens vigtigste center for lægevidenskaben, og de metoder, der blev anvendt, fik betydning langt op i tiden. Når man går igennem ruinområdet, får man en lille fornemmelse af området og den betydning stedet må have haft.

Efesos

Byen er, som alle andre betydningsfulde byer langs Middelhavskysten, anlagt af grækerne – og vores interesse skyldes Apostlen Paulus og Efeserbrevet.

Ruinbyen er stor. Når man starter foroven kommer man til den imponerende ca. 500 meter lange og 11 meter brede marmorelagte gade. På begge sider har

Efesos - med det berømte bibliotek

byens butikker ligget. Herudover Celcus-biblioteket som var det 3. største (efter Alexandria og Pergamon), velbevarede offentlige bade og toiletter, samt et af de største amfiteatre i den antikke verden – ca. 25.000 pladser. Vores guide nævnte nogle nye teorier om byens størrelse. Før den romerske periode antager man, at teateret havde en funktion som mødested for borgerne, hvor de kunne diskutere politik og vedtage love. Hvis man følger dette, antager man, at der har været en mand fra hver ”familie”. En familie anslog man til mellem 6 og 10 med børn og slaver – og så har der været tale om en virkelig stor by på flere hundred tusinde indbyggere.

Mange af beboelseshusene havde været med stor luksus, omkring 100 m², med rindende

vand – centralvarmeanlæg – relieffer og med flotte mosaikker og gulvudsmykninger.

I 500-tallet e.Kr. begyndte tilbagegangen for byen, man kender ikke årsagen, men har forskellige gæt – jordskælv – dalende politisk betydning – ødelagte muligheder for at dyrke jorden. Byen var i sin velmagts-tid en meget vigtig og travl havneby. I dag ligger havet 6 km borte, så måske er den manglende havn årsagen.

Efesos har også haft en vigtig betydning for kristendommen. Det var bl.a. her Kejser Theodosius II indkaldte til økumenisk koncil i år 431, og hvor den nikænske trosbekendelse blev bekræftet.

Man skønner, at 1/5 del er udgravet, udgravning og rekonstruktion af bl.a. terrassehusene pågår stadig.

Pamukkale

Der betyder bomuldsslot, og på afstand minder de hvide kalkterasser om bomuld. De er skabt af naturen, der igennem mange tusind år har sendt varmt kalkholdigt vand ned over klipperne. Kalken har så afsat sig på

klipperne og danner i dag et tykt lag. Heldigvis har man nu fredet området, der tidligere var ved at blive ødelagt af badende turister.

Området rummer også ruiner af en stor by, Hierapolis, fra omkring ca. 190 f.Kr. Byen havde sin storhedstid i ca. 500 år som et helsecenter, hvor syge kunne nyde badet i de varme kilder og modtage behandling for deres lidelser.

Man har også en formodning om, at Apostlen Filip 80 e.Kr. forsøgte at udbrede kristendommen i Hierapolis – men blev slået ihjel af indbyggerne.

Udenfor byen ligger ruinerne af nekropolis (de dødes by). Et begravelsesområde med væltede og ituslåede sarkofager, be-

gravelseshuse og mausoleer fra hellenistisk, romersk og byzantinsk periode.

Det blev en meget spændende uge. Vi så og oplevede suset fra den historiske tid – og vi fik snuset lidt til nutiden i Istanbul. En aktiv pulserende og moderne storby.

Vi skylder en stor tak til Eva og Erik. Som vanligt var der lagt et meget grundigt forarbejde i både vinterens foredrag – og i selve rejsen. De har haft et stort arbejde med at planlægge og gennemføre turen og sikre et godt forløb – og det lykkedes fuldt ud – og også tak til vores rejsefæller for et godt og hyggeligt samvær på turen.

TILLYKKE TIL ÅRETS KONFIRMANDER
DOVER KIRKE SØNDAG D. 6. MAJ 2012

*Stående bagerst: Anders , Dan, Jacob, Caroline, Nathalie, Niels,
Laura, Tobias, Kristian, Kasper, Johannes, Nikolaj, Erik Bredmose*

Forrest: Paola, Sara, Amanda, Mikkel, Thomas, Anna.

TILLYKKE TIL ÅRETS KONFIRMANDER
TULSTRUP KIRKE BEDEDAG D. 4. MAJ 2012

Stående bagerst: Rasmus, Gorm, Jakob, Christian, Steffen, Jakob, Mads, Anders, Erik Bredmose.

Forrest: Marie, Helene, Sara, Tessa.

Læs Erik Bredmoses konfirmationsprædiken
i næste nummer af kirkebladet,
der udkommer d. 30 august.

Sognepræsten laver nu igen BALLADE OM GUD

Et folkeligt sommermøde, hvor alle interesserede kan deltage.

Man kan både deltage på hele mødet
og overnatte på Hammerum Efterskole,
eller man kan møde op til de enkelte foredrag
efter smag og behag, lyst og interesse.

Ballade om Gud

Folkeligt sommermøde 5.-8. juli 2012

Foredrag om Gud, kristendom, kultur og samfund,
film, fortælling, højskolesang,
morgensang og gudstjeneste

Sted: Hammerum Efterskole.

Medvirkende

Thue Kjærhus - Thomas Ø. Aallmann - Carsten Marvig

Morten Kvist - Mikkel Crone Nielsen - Knud Riis

Erik Bredmose - Laura Gylden-Damgaard,

Jørgen Lynggaard og Agnete Hastrup Pedersen

Tilmelding til Jørgen Lynggaard,
Øster Allé 26, Hammerum, 7400 Herning
tlf. 97 11 93 01 - e-mail: jlp@nypost.dk

Få tilsendt et program eller læs
mere på www.balladeomgud.dk

MICHAEL SCHELDES ORDINATION OG INDSÆTTELSE

*Michael Schelde og Erik Bredmose
efter ordinationen i Aarhus Domkirke*

Nu er vores kommende hjælpepræst Michael Schelde endelig blevet ordineret. Det blev han torsdag den 3. maj i Aarhus Domkirke.

Mange af menighedsrådsmedlemmerne her fra vore sogne plus et par andre deltog i den festlige ceremoni, hvorunder hele fem præster blev ordineret.

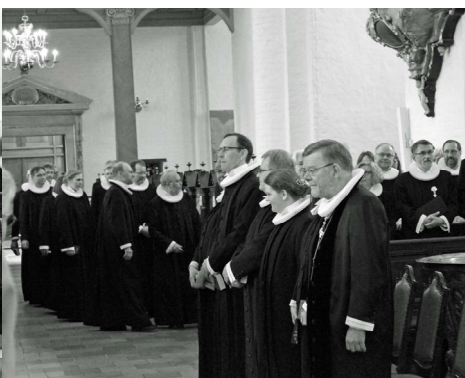
Næste skridt bliver nu at få Michael Schelde indsat her i Dover, Alling og Tulstrup sogne, og det vil ske ved en fælles gudstjeneste i Tulstrup kirke søndag den 10. juni kl. 14.00.

Efter indsættelsen i kirken bliver der stort kaffebord på Tulstrup kro, hvor alle også er velkomne til at deltage.

Vi håber rigtig mange vil deltage ved præsteindsættelsen og på den måde være med til at give Michael Schelde en varm velkomst her hos os.

Vi indsætter nogle billeder fra ordinationen i Domkirken.

Erik Bredmose

DET SKER

*Indsættelse af Michael Schelde som hjælpepræst
søndag den 10. juni kl. 14.00.*

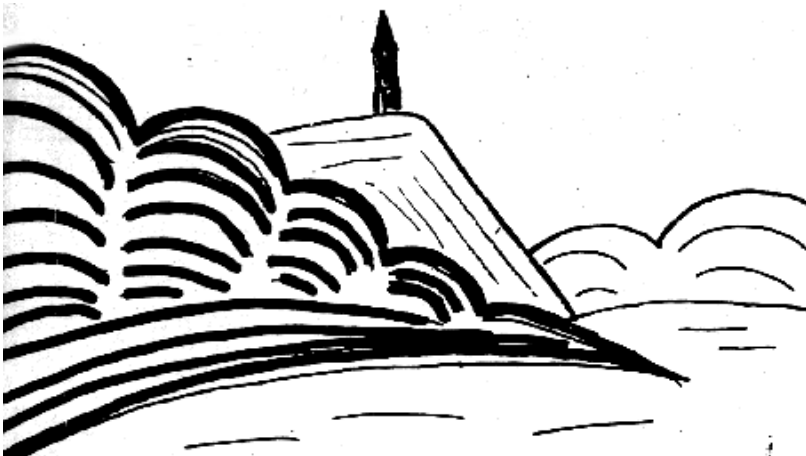
*Fælles gudstjeneste i Tulstrup kirke.
Efterfølgende kaffebord på Tulstrup kro.*

FRILUFTSGUDSTJENESTE PÅ HIMMELBJERGET

**søndag den 26. august
kl. 11.00**

fællesarrangement for sognene i Ry-området
Ry, Gl. Rye, Låsby,
Dover, Alling og Tulstrup.

Musik: "Shades of Blue"

**Hvad sker der i sogn,
kirke og præstegård?**

**Hold dig orienteret
FÅ EN NYHEDS-E-MAIL
Det er helt uforpligtende og
ganske gratis.**

**Du skal blot give eller sende
din e-mail adresse til
sognepræst Erik Bredmose
e-mail: ebs@km.dk**

God sommer!

KIRKEBIL

Kirkebil kan rekvireres
til gudstjenester i pasto-
ratets 3 kirker ved hen-
vendelse dagen før til:

**Skanderborg Taxa
Tlf. 86 51 00 00**

Dover-Alling-Tulstrup sogne

Sognepræst:

Erik Bredmose Simonsen,
Præstebakken 11, 8680 Ry.
Tlf. 86 89 14 17
e-mail: ebs@km.dk

Fælles kirkekontor for kirkerne i Ry-området

Præsteseekretær
Birthe Østergaard Andersen
Tlf. 86 89 13 50
e-mail: band@km.dk
Åbningstider:
mandag - tirsdag - onsdag: kl. 9-12
torsdag: kl. 16-18

Organist:

Tyt Kirkeby,
tlf.: 86 89 19 20

Kirkesanger:

Kamma Bidstrup,
tlf. 86 21 55 34 - 20 19 83 27

KIRKEBLADSREDAKTIONEN

Kirsten Lund, (ansv.), Tulstrup,
tlf.: 86 89 09 19
e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Birthe Madsen, Dover,
tlf.: 86 57 71 82
ibm.alken@mail.dk

Bente Klarskov, Alling,
tlf.: 86 89 33 15
benteklarskov@hotmail.com

Agnete Laursen Vig, Alling,
tlf.: 86 89 31 83
b.m.madsen@mail.dk

Kirkebladet udkommer 4 gange årligt
februar - maj - august - november
Tryk: Grafisk Indtryk, tlf. 86 820949

GUDSTJENESTER

	<i>DOVER</i>	<i>ALLING</i>	<i>TULSTRUP</i>
27. maj, Pinsedag	11.00	9.30	
28. maj, 2. pinsedag			10.30 Indvielse af ny alterud- smykning
3. juni, Trinitatis søndag	9.30	11.00	
10. juni, 1. søndag efter trinitatis			14.00 Præsteindsæt- telse fælles for Dover, Alling, Tulstrup
17. juni, 2. søndag efter trinitatis		9.30	11.00
24. juni, 3. søndag efter trinitatis	9.30	11.00	
1. juli, 4. søndag efter trinitatis	11.00		9.30
8. juli, 5. søndag efter trinitatis		9.30 J. Hanneslund	
15. juli, 6. søndag efter trinitatis		11.00	
22. juli, 7. søndag efter trinitatis			11.00 Holger Knudsen
29. juli, 8. søndag efter trinitatis		9.30 Dorthe Larsen	
5. august, 9. søndag efter trinitatis	9.30 Dorthe Larsen		
12. august, 10. søndag efter trinitatis			9.30 J. Hanneslund
19. august, 11. søndag efter trinitatis	11.00	9.30	
26. august, 12. søndag efter trinitatis	11.00 Friluftsgudstjeneste på Himmelbjerget fælles for sognene i Ry-området		